

Asia: VN/5386/2020

Lausuntopyyntö ehdotuksesta tiedon hyödyntämisen ja avaamisen strategiseksi tavoitteiksi

Tiedon hyödyntämisen ja avaamisen strategiset tavoitteet

Ovatko strategiset tavoitteet kokonaisuutena realistisia ja ovatko ne vaikuttavia?

Älykkään liikenteen verkosto ITS Finland kiittää mahdollisuudesta lausua ehdotuksesta tiedon hyödyntämisen ja avaamisen strategiseksi tavoitteiksi.

ITS Finland toimii älykkään liikenteen ja kuljetuksen kehittämisen yhteistyöfoorumina. ITS Finland on voittoa tavoittelematon asiantuntijaverkosto, johon kuu-luu yli 100 jäsenorganisaatiota, joissa työskentelee yli 30 000 työntekijää. Yhdistyksen tavoitteena on edistää liikenteen digitalisaation ja liikenteen uusien palvelujen kehittämistä ja skaalautumista. Tässä työssä kaikki dataan liittyvät ratkaisut ovat erittäin tärkeässä roolissa. ITS Finland toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Liikennealalla avoimen datan hyödyntäminen osana palvelukehitystä on jo vakiintunutta toimintaa ja julkiset toimijat ovat olleet aktiivisesti edistämässä datan avaamista. Liikennesektorilla datan avaamista on edistänyt mm. liikennepalvelulaki, joka jo nykyisellään velvoittaa markkinatoimijat avaamaan olennaiset tiedot koneluettavassa muodossa avoimen rajapinnan kautta eli toiminta on jo pitkälti strategisten tavoitteiden mukaista. Tämä omalta osaltaan todentaa tavoitteiden olevan realistisia.

Datatalouden näkökulmasta mielenkiintoisimmat mahdollisuudet ja ns. disruptiiviset palvelut löytyvät usein erilaisista sektorirajat ylittävistä integraatioista, joita datan avaamisen tavoitteiden ulottaminen laajasti eri hallinnonaloille toivottavasti edistää, sillä liikenteen digitalisoituminen ja datapohjaisen palveluliiketoiminnan kehitys on tiiviisti yhteydessä muiden yhteiskunnan sektoreiden kehityskuluihin. Liikenteen, energian, asumisen, kaupan ja rakentamisen digitaalisten rajapintojen ja avoimen datan avulla kyetään toimialojen synergioita hyödyntämään aiempaa tehokkaammin.

Datan avaamisen rinnalla datan laadun merkitys on suuri, johon asetetut strategiset tavoitteet ovat niinkään kannatettavia. Perinteisen staattisen datan rinnalla erityisen suurta potentiaalia näemme dynaamisen datan avaamisessa, joka avaa uusia mahdollisuuksia reaaliaikataloudelle. Lisäksi on tärkeää, että data tallentuu tai tallennetaan eri tietovarantoihin koneluettavassa muodossa.

Tietovarantojen osalta on tärkeää miettiä keskitettyjen ja hajautettujen tietovarantojen roolia. Tietovarantojen keskittämistä tärkeämpää on tiedonsaannin keskittäminen eli hajautetuista tietovarannoistakin voidaan rakentaa kokonaisuuksia, kunhan tiedonsaantiprosessit on mietitty huolella.

Kokonaisuutena ehdotetut tavoitteet ovat erittäin kannatettavia. Avaamalla omia tietovarantojaan ja rajapintojaan julkiset toimijat voivat tehostaa sekä omaa toimintaansa että edistää uusien innovatiivisten digitaalisten palveluiden kehittymistä ja käyttöä.

Digitalisaatio ja datatalous nähdään Suomen tulevaisuuden kannalta keskeisinä avainalueina. Suomessa digitalisaatioon perustuvien palvelujen osuus BKT:sta on keskitasoa suurempi ja Suomessa on tutkimusten mukaan useimpiin muihin EU-maihin verrattuna paremmat digitaaliset perustaidot sekä parempi digitaalinen infrastruktuuri. Vuonna 2018 EU:n datatalouden arvo oli 377 mrd euroa eli 2,6 % bruttokansantuotteesta. 2025 mennessä lukeman arvioidaan nousevan jo yli 1050 mrd euroon eli yli 6 % EU:n bruttokansantuotteesta. Kaikissa toimissa ja tavoitteissa tulisi nähdä julkisen sektorin rooli myös suomalaisten yritysten osaamisen kehittämisessä ja markkinareferenssien synnyttämisessä. Strategisiin tavoitteisiin olisi hyvä saada mukaan myös yrityssektorin osaamiseen, kilpailukykyyn ja vientimahdollisuuksien edistämiseen liittyviä tavoitteita ja näkökulmia.

Teema 1: Ohjaus, koordinaatio ja yhteistyö

Ovatko teeman 1 tavoitteet realistisia ja toimeenpantavissa organisaatiosi näkökulmasta?

-

Teema 2: Strategia ja toiminta

Ovatko teeman 2 tavoitteet realistisia ja toimeenpantavissa organisaatiosi näkökulmasta?

-

Teema 3: Tiedon hallinta

Ovatko teeman 3 tavoitteet realistisia ja toimeenpantavissa organisaatiosi näkökulmasta?

-

Teema 4: Mahdollistajat

Ovatko teeman 4 tavoitteet realistisia ja toimeenpantavissa organisaatiosi näkökulmasta?

-

Forsblom Marko
ITS Finland ry